

EXPUNERE DE MOTIVE

1. Titlul proiectului actului normativ

Propunerea legislativă – Lege pentru modificarea și completarea Legii nr. 52/2003 privind transparența decizională în administrația publică.

2. Motivul Emiterii Actului Normativ

România a demarat procesul de digitalizare și de transparență decizională, însă acest proces a fost inițiat într-o manieră fragmentată, ineficientă, care nu permite în mod real și eficient persoanelor interesate să se implice și să transmită propuneri cu privire la proiectele de acte normative.

În prezent, procesul de dezbatere publică a proiectelor de acte normative adoptate de către administrația publică locală sau centrală este reglementat prin legea nr. 52/2003 privind transparența decizională în administrația publică. La mai bine de 17 ani de la intrarea în vigoare a legislației privind transparența administrației, există mari lacune în ceea ce privește participarea publică la actul decizional. Astăzi, accesibilitatea informațiilor postate este greoaie și necesită o bună cunoaștere a infrastructurii autorităților din partea cetățenilor.

La acest moment, Secretariatul General al Guvernului gestionează o platformă națională (i.e. www.e-consultare.gov.ro) în care sunt publicate proiectele de acte normative de la nivelul ministerelor, autorităților centrale din subordinea ministerelor, precum și autorităților centrale autonome. În ceea ce privește completarea platformei cu informațiile relevante, aceasta este realizată prin căutarea manuală a documentelor pe site-urile autorităților de la nivel central, o dată pe săptămână, de către personalul Secretariatului General al Guvernului României. Astfel, asistăm la un proces greoi, care poate duce la întârzieri în publicarea spre dezbatere a proiectelor de acte normative. Mai mult decât atât, platforma nu asigură și publicarea proiectelor de acte normative locale. Procesul aplicabil la acest moment nu poate fi extins și la nivelul proiectelor de acte normative locale, reprezentând un volum mult prea ridicat de informații care ar trebui verificate și introduse de către personalul Secretariatului General al Guvernului.

Astfel, în prezent, nu există o platformă națională în care toate autoritățile locale și centrale au obligația să publice spre dezbatere proiectele de acte normative, într-un format editabil, ușor de prelucrat ulterior de către persoanele interesate să ia parte la procesul dezbaterii publice.

Comisia Europeană menționează, referindu-se la transparența decizională în România, într-o analiză din anul 2018¹ faptul că, la mai bine de 13 ani de la momentul adoptării legii nr. 52/2003, multe autorități publice locale și centrale nu publică proiecte de acte normative și nu au mecanisme proprii de gestionare a procesului de consultare publică.

¹ <https://ec.europa.eu/social/BlobServlet?docId=19964&langId=en>

De asemenea, Organizația pentru Cooperare și Dezvoltare economică („OCDE”) în cadrul Evaluării guvernantei publice: România² menționează faptul că la nivel național există consultările la care participă un număr foarte limitat de organizații nonguvernamentale („ONG”) active.

Consiliul Europei, în cadrul raportului din anul 2019 privind participarea la procesul decizional de la nivelul României³ menționează drept recomandare expresă creșterea capacității de răspuns în cadrul consultărilor publice și încurajarea societății civile să participe la procesul decizional.

De asemenea, România și-a asumat prin numeroase strategii și politici publice obiective privind îmbunătățirea procesului de dezbatere a proiectelor de acte normative.

Astfel, prin Strategia pentru consolidarea administrației publice 2014-2020 a fost identificat drept obiectiv major „Întărirea capacității administrației publice locale de a implementa principiul transparenței decizionale”. Strategia menționează necesitatea promovării „unor măsuri menite să contribuie la o mai bună implementare a regulilor transparenței procesului decizional de la nivelul administrației publice locale” precum utilizarea instrumentelor de fundamentare a deciziei. Sunt identificate, în aceeași strategie, măsuri concrete privind crearea unor platforme referitoare la procesul decizional aplicabil autorităților locale. De asemenea, o altă problemă identificată este lipsa resurselor informatice necesare pentru desfășurarea unui proces de transparență decizională.

Raportul Național de Țară pentru România din 2020⁴ realizat de Comisia Europeană menționează că, pentru obiectivul asumat de către România în anul 2019 (i.e. îmbunătățirea calității și previzibilității procesului decizional) nu a fost înregistrat niciun progres la nivel național.

România a confirmat interesul pentru continuarea implementării angajamentelor deja asumate cu privire la transparența și consultarea publică în procesul decizional în cadrul Parteneriatului pentru Guvernare Deschisă - Planul național de acțiune 2018-2020.⁵ În cadrul planului național este menționat expres că „la nivelul autorităților administrației publice locale, gradul de informare și implicare cu privire la guvernarea deschisă este redus. Există inițiative și exemple de bună practică, dar în lipsa unor comunicări și informări adecvate ale acestora, nu sunt replicate la nivelul administrației publice locale”. În concluzie, planul stabilește drept obiectiv major creșterea gradului de implicare a cetățenilor în procesul decizional al autorităților administrației publice locale.

Strategia națională anticorupție pe perioada 2016-2020⁶ stabilește drept obiectiv general dezvoltarea unei culturi a transparenței pentru o guvernare deschisă la nivel central și local. Strategia menționează că drept necesitate pentru viitor „dezvoltarea platformei consultare.gov.ro pentru a asigura creșterea transparenței decizionale”.

O platformă națională unică în cadrul căreia vor fi publicate toate proiectele de acte normative la nivel local sau central ar răspunde exact obiectivelor identificate în strategiile și

² <https://www.oecd.org/gov/public-governance-review-scan-romania.pdf>

³ <https://rm.coe.int/report-visit-of-the-conference-of-ingos-to-romania-ii-2018/168097e57e>

⁴ 2020-european_semester_country-report-romania_ro.pdf

⁵ http://ogp.gov.ro/nou/wp-content/uploads/2018/07/PNA-2018-2020_draft-iulie-2018.pdf

⁶ http://www.mprp.gov.ro/web/wp-content/uploads/2017/09/strategia_nationala_anticoruptie_2016-2020.pdf

planurile de mai sus, asigurând un proces unitar de transparență decizională inclusiv cu privire la administrația publică locală, chiar și acolo unde nu există resurse pentru a fi implementate soluții proprii ale autorităților locale. Astfel, modificarea legii este necesară pentru transparentizarea procesului de dezbatere a proiectelor de acte normative.

În vederea optimizării transparenței, este imperativă participarea tuturor cetățenilor în procesele decizionale și de elaborare a actelor normative. În acest scop, prezentul proiect de lege vizează modificarea legii 52/2003 astfel încât aceste dezbateri publice să fie accesibile întregii societăți și nu numai entităților mari care dețin capacitatea și cunoștințele necesare pentru monitorizarea și prelucrarea documentelor publicate.

Modificările vizate în acest proiect de lege au la bază două etape de transformare a mecanismului existent pentru transparența decizională. Prima etapă prevede îmbunătățirea calității documentelor postate și publicarea noilor documente în format editabil, această condiție fiind aplicată tuturor site-urilor instituțiilor publice. De asemenea, autoritățile publice care au resursele necesare precum accesul la internet vor avea obligația de a desfășura ședințele publice de dezbateri a proiectelor de acte normative și în mediul online. Această etapă are efecte imediate, fiind obligatorie de implementat de la momentul adoptării prezentei legi. A doua etapă a proiectului de lege are ca scop crearea unei platforme unice naționale pentru centralizarea tuturor proiectelor de acte normative. Această etapă va intra în vigoare la cel mult doi ani de la aplicarea .

Această inițiativă legislativă poate fi un pas important spre a face din România un lider în domeniul transparenței și dezbaterii proiectelor de acte normative.

2.1. Descrierea Situației Actuale

În prezent, instituțiile publice organizează dezbateri pe propriile site-uri sau fizice la sediile acestora, iar consultarea cu cetățenii și organizațiile civice se face prin publicarea documentelor, în majoritatea cazurilor, în format scanat. Acest format nu poate fi prelucrat electronic, ci doar citit de către părțile interesate. În consecință, modelul existent pentru dezbaterile publice, reprezintă un impediment și o barieră în calea transparenței.

Mai mult decât atât, persoanele nevăzătoare care folosesc aplicații speciale de citit documentele nu pot folosi aceste instrumente pentru documente în format pdf scanat care sunt interpretate ca imagini. Astfel, în acest moment, o categorie întreagă de cetățeni din România nu are acces la proiectele de acte normative propuse de către autorități spre a fi adoptate.

În prezent, publicarea documentelor pe propriile platforme în formate scanate nu constituie o încălcare a obligației de transparentizare a procesului decizional. Actualmente este legală publicarea documentelor în astfel de formate chiar dacă acestea sunt în fapt inaccesibile unui segment mare al populației.

Printre obstacolele transparenței decizionale se număra și faptul, prin publicarea proiectelor de acte normative pe propriile site-uri, părțile interesate vor putea accesa informația doar în urma căutării pe zeci de site-uri ale autorităților publice. Această realitate îngreunează accesul întregii societăți la informații de interes public.

De asemenea, deși prevederile legii în vigoare stipulează organizarea ședințelor publice la sediul autorităților, în contextul distanțării sociale și a restrângerii întâlnirilor fizice, accesul la

procese decizionale devine din ce în ce mai restrâns. Astfel de impedimente pot fi depășite prin organizarea ședințelor online și transmiterea acestora către cetățeni.

2.2. Schimbări Preconizate

La nivel european, tendința de a face cât mai accesibilă dezbaterile proiectelor de acte normative deja produce rezultate. Progresul înregistrat în ultimii ani a determinat sporirea considerabilă a participării la dezbateri publice în cadrul Comisiei Europene, în special prin intermediul canalului online orientat spre dezvoltarea și extinderea informațiilor puse la dispoziția publicului (LEOS²). În mod similar, în România transparența poate fi îmbunătățită pentru a readuce în centrul acțiunii administrației publice cetățeanul.

Prin adoptarea acestui proiect de lege, autoritățile administrației publice vor avea obligativitatea de a publica documentele în format editabil pe site-urile proprii, dar și pe un portal național unic. Documentele sunt considerate a fi de calitate bună dacă sunt adecvate scopului pentru care au fost gândite, și anume pentru transparentizare și dezbateri publice. În acest sens, documentele electronice sunt disponibile chiar și celor cu resurse și capital restrâns, dar care doresc să ia parte la viața cetății.

3. Impactul Socio-economic al Proiectului de Act Normativ

Prin adoptarea prezentului act normativ dezbaterile publice a actelor normative va fi realizată mult mai eficient, iar publicarea documentelor se va face într-un format procesabil. Prin intermediul feedbackului primit din partea publicului se va îmbunătăți realitatea calitatea proiectelor de acte normative. Trecutul atestă faptul că dezbaterile publice la nivel național reprezintă sursa optimizării proiectelor de acte normative.

4. Impactul Financiar asupra Bugetului General

Costul platformei naționale va fi asigurat din cadrul bugetului Secretariatului General al Guvernului, suma aproximată la acest moment fiind de maxim 50.000 de euro.

Restul prevederilor modificate prin prezentul proiect de act normativ nu au impact financiar asupra bugetului general.

5. Efectele Proiectului de Lege asupra Legislației în Vigoare

Documentele publicate în format editabil, implementarea unei platforme centralizate pentru publicarea proiectelor de acte normative, precum și organizarea online a ședințelor de dezbateri a proiectelor de acte normative vor conduce la consultarea reală cu publicul, o mai bună cunoaștere a legii și o creștere a încrederii în administrația publică de către societate.

6. Consultările Efectuate în Vederea Elaborării Proiectului de Lege

În dezvoltarea acestui proiect de lege au fost consultați membri ai societății civile, experți tehnici și actori principali reprezentând organizații nonguvernamentale de specialitate. Au fost incluși în consultare și reprezentanți ai Ministerului Inovării, Cercetării și Digitalizării.

²<https://joinup.ec.europa.eu/collection/justice-law-and-security/solution/leos-open-source-software-editing-legislation/releases>

Prezenta inițiativă a pornit dinspre societatea civilă, către reprezentanții din Parlament.

În numele inițiatorilor:

Diana-Anda Buzoianu – Deputat USR PLUS

Sabin Sărmaș - Deputat PNL

DRAGOS,

Cătălin Teniță – Deputat USR PLUS

Oana Cambera – Deputat USR PLUS

Monica Berescu - Deputat USR PLUS

**Lista susținătorilor Propunerii legislative – Lege pentru modificarea și completarea
Legii nr. 52/2003 privind transparența decizională în administrația publică**

NR.	DEPUTAT/SENATOR	SEMNĂTURĂ	PARTID
1.	TODOSIU BENIAMIN		USR PLUS
2.	Pinușan Alin-Cosel		USR PLUS
3.	LAZAR ION MARIAN		USR PLUS
4.	Gheba Daniel Sorin		USR PLUS
5.	CHICHIRAU COSETTE		USR PLUS
6.	BOITEZ MIHAI-CATALIN		USR PLUS
7.	NEAGU DENISA-ELENA		USR PLUS
8.	BLASA MARCEL-COSRUT		USR PLUS
9.	MIFTODE MARIUS ANDREI		USR PLUS
10.	Diana Stoica		USR PLUS
11.	NEGOI EUGEN REMUS		USR PLUS
12.	HANGAN POLYANNA-HANELLORE		USR PLUS
13.	RIZEA CRISTINA CAMELIA		USR PLUS
14.	Rodeanu Bogdan		USR PLUS
15.	STEFAN IULIAN LOMBET		USR PLUS
16.	MAVĂRLEANU FILIP		USR PLUS
17.	BĂLTĂREȘU VIOREL		USR PLUS
18.	MURARIU OANA		USR PLUS
19.	LAZAR TEODOR		USR PLUS
20.	KEMER ADRIAN		USR PLUS
21.	CRISTIAN IRIAN		USR PLUS
22.	Simina Tolbure		USR PLUS
23.	TEHITĂ DRAGOS-CATALIN		USR PLUS
24.	POLITEANU MIHAI		USR PLUS
25.	CRISTIAN GABRIEL		USR PLUS
26.	RADU CĂRUTĂ		USR PLUS
27.	Lupu Andrei		USR PLUS
28.	SPĂTARU ELENA SIMONA		USR PLUS
29.	DANA SILVIA DOLU		USR PLUS
30.	MOLHAR RADU-IULIAN		USR PLUS
31.	BINIȚĂ SILVIA-MONICA		USR PLUS
32.	Chiriac Rodu		USR PLUS
33.	PEDESCU MONICA-CRISTINA		USR PLUS
34.	Diana Stoica		USR PLUS
35.	Tolbiș Nicolae		USR PLUS

**Lista susținătorilor Propunerii legislative – Lege pentru modificarea și completarea
Legii nr. 52/2003 privind transparența decizională în administrația publică**

36.	ANAIT RADU	USA PLUS
37.	Ionut Olgușanu	USR PLUS
38.	SILVIU DEHESEANU	USR PLUS
39.	VICTOR ILIE	USR PLUS
40.	ALIN-GABRIEL APOSTOL	USR PLUS
41.	TODA DANIEL - LIVIU	USR PLUS
42.	TERENTE EUGEN	USR PLUS
43.	ICHIM CRISTIAN - PAUL	USR PLUS
44.	GIURGIU ADRIAN	USR PLUS
45.	SAS LORANT	USR PLUS
46.	BENGA TUDOR ULAR	USR PLUS
47.	CRISTIAN GABRIEL SEIDLER	USR PLUS
48.	BRANCA ANAHEI IULIAN	USR PLUS
49.	Simina Tulbur	USR PLUS
50.	CHICHIRAU COSETTE	USR PLUS
51.	ORANA TON	USR PLUS
52.	OPRIMOIU HUREL	USR PLUS
53.	Sabin Simona	PNL
54.	DIANA-ANNA IUBOIANU	USR PLUS
55.	TENITA DRAGOS - CATALIN	USR PLUS
56.		
57.		
58.		
59.		
60.		
61.		
62.		
63.		
64.		
65.		
66.		
67.		
68.		
69.		
70.		

Lista susținătorilor Propunerii legislative – Lege pentru modificarea și completarea Legii nr. 52/2003 privind transparența decizională în administrația publică

NR.	PARLAMENTAR	SEMNĂTURĂ	PARTID
1	BLAGA DANIEL COSRUT		USR PLUS
2	Gheba Daniel Sorin.		USR PLUS.
3	TEŢIŢĂ DRAGOS CĂTĂLIN		USR PLUS
4	Iliescu Cristian - Paul		USR PLUS
5	APOSTOL ALIN-GABRIEL		USR PLUS
6	Don Bănuşa		USR PLUS
7	RIZEA CRISTINA - CAMELIA		USR PLUS
8	Fălcu Nicolae		USR PLUS
9	Badea Mihai Alexandru		USR PLUS
10	BOTEZ MIHAIL - CĂTĂLIN		USR PLUS
11	ANDREI MARIUS MIFFODE		USR PLUS
12	CRISTIAN BRIAN		USR PLUS
13	Prunescu Alin - Cosmin		USR PLUS
14	GIURGIU ADRIAN		USR PLUS
15	LĂZAR ION MARIAN		USR PLUS
16	TUDOR POP		USR PLUS
17	Dulci Ion		USR PLUS
18	PRUNĂ CRISTINA - MĂRĂLINA		USR PLUS
19	STEFAN IULIAN LORINCZ		USR PLUS
20	Rodanu Bogdan		USR PLUS
21	PANAIT RAOU		USR PLUS
22	HAVĂRNEANU FILIP		USR PLUS
23	LĂZAR ION MARIAN		USR PLUS
24	PANAIT RAOU		USR PLUS

**Lista susținătorilor Propunerii legislative – Lege pentru modificarea și completarea Legii
nr. 52/2003 privind transparența decizională în administrația publică**

NR.	PARLAMENTAR	PARTID	SEMNĂTURĂ /
1.	VIAȘU COSMIN CRISTIAN	USR PLUS	
2.	GHEORGHIȚĂ MIHAI	USR PLUS	
3.	PALADE STEFAN	USR PLUS	
4.	OPRIMOIU AUREL	USR PLUS	
5.	IVAN DAN	USR PLUS	
6.	POPESCU IOAN DĂBĂLA	USR PLUS	
7.	COSMIN-MARIAN POTERAS	USR PLUS	
8.	POSTOLACHE ANDREI	USR PLUS	
9.	NEGOI EUGEN REMUS	USR PLUS	
10.	Bodea Marius	USR PLUS	
11.	CRISTI BEREA	USR PLUS	
12.	DARĂU AMBROZIE-IRINEU	USR PLUS	
13.	COSTIAN GHICA	USR PLUS	
14.	RAOUL TRIFAN	USR PLUS	

15.	SEBASTIAN OZIMIC	USR PLUS
16.	Mircoscu Ion-Voroby	USR PLUS
17.	VICOL COSTEL	USR PLUS
18.	MOB ALEXANDRU ROBERT	USR PLUS
19.	CRASTINA GUTICA	USR PLUS
20.	VLAD SERGIU COSMIN	USR PLUS
21.	SPATARU E. SIMONA	USR PLUS
22.	DRAGU Anca	USR PLUS
23.	VLAD SERGIU COSMIN	USR PLUS
24.	MURTESCU CLAUDIA	USR PLUS
25.	BORDA CRISTIAN	USR PLUS

Președintele Camerei Deputaților,

LUDOVIC ORBAN

Președintele Senatului,

ANCA DANA DRAGU

Lista susținătorilor Propunerii legislative – Lege pentru modificarea și completarea Legii nr. 52/2003 privind transparența decizională în administrația publică

NR.	PARLAMENTAR	PARTID	
1.	Țenose Antonel	PNL	—
2.	Sorin-Ian Moldovan	PNL	
3.	Balan Ioan	PNL	
4.	Fechet Mircea	PNL	
5.	MARA CALISTA	PNL	
6.	ERVIN MOLNAR	PNL	
7.	PAVEL POPESCU	PNL	

8.	GAUȚ U. AURORA	PNL
9.	KISS JAKOB	PNL
10.	RUGAN DUMITRU	PNL
11.	IONESCU GEORGE	PNL
12.	KOCȘIȘ-CRISTEA ALEXANDRU	PNL
13.	CRISTIAN BACANU	PNL
14.	ATANASIU OMUT VALERIU	PNL
15.	PECINGINĂ GHEORGHE	PNL
16.	THEDEMANN CRISTINA	PNL
17.	CIORȚA ELIȚA GRĂȚIA	PNL
18.	BARCAN LUMINIȚA	PNL
19.	ȘERGA MARIE GABRIELA	PNL